

det aandelige og religiøse Omraade. Det forekommer mig, at efterhaanden ogsaa den sidste Rest af denne Frisindethed, som jeg dog troede fandtes, er forsvunden.

Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen) vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger. Han sagde, at det kjøbenhavnske Venstre ikke nogen Sinde var gaaet mod det Lovforslag, der her foreligger. Det forstaaer jeg ikke, thi da mine Partifæller og jeg ved Behandlingen af Ministerens Forslag om selvejende Kirker stillede et Ændringsforslag om at udstemme § 16, altsaa Kirkeligningsparagraffen, da ved jeg i hvert Fald sikkert, at et af de kjøbenhavnske liberale Medlemmer stemte med os, nemlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen). Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds stemte i hvert Fald ikke imod det, jeg tror, det ærede Medlem var fraværende den Dag, men jeg havde dog adskillig Grund til at tro, at det ærede Medlem, hvad dette Spørgsmaal angaar, var enig med sin Nabo, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds, der stemte sammen med os og forhaabentligt eller selvfølgelig ogsaa vil stemme sammen med os i Dag, thi det er jo ganske det samme, der i Dag foreligger. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds sagde dernæst, at det kjøbenhavnske Venstre bestandig havde modsat sig Højres Kirkeligningslove, fordi de gik ud paa ikke blot Kirkernes Drift og Istandsættelse, men ogsaa Nybygninger. Det er rigtigt; saaledes var Stillingen en Tid, at Højrekultusministrene vilde have Nybygningerne med, men det modsatte Folketinget sig, og derfor udløb Fornylelsen af den gamle Kirkeligningslov af 1888, men det er lige saa vist, at i Fjor havde derfor den daværende Højrekultusminister Bjerre opgivet dette gamle Højreforslag, og det Forslag, han forelagde den 15de Marts 1901, er det samme som det, der nu foreligger. Det gik kun ud paa Ligning i 5 Aar, medens det nu forelagte gaar ud paa Ligning i eet Aar, men ellers lød Kultusminister Bjerres Forslag saaledes: „Lov af 1ste April 1888 om Ligning af Bidrag til Kirkerne i Kjøbenhavn sættes paa ny i Kraft for et Tidsrum af 5 Aar indtil den 31te Marts 1906, for saa vidt angaar Ligning af Bidrag til de kjøbenhavnske Sognekirkers Istandsættelse, Vedligeholdelse og Drift“ — Istandsættelse, Vedligeholdelse og Drift, altsaa netop det samme, som nu forelægges af

den nuværende Kultusminister. Med andre Ord, den forrige Kultusminister havde opgivet Højres gamle Standpunkt over for Folketingets stadige Modstand, havde givet efter paa dette Punkt, som ganske rigtigt det kjøbenhavnske Venstre sammen med os og sammen med de øvrige Venstremænd havde kritiseret. Men selv da den forrige Kultusminister havde opgivet det gamle Højrestandpunkt og havde forelagt dette Forslag, hvor han begrænsede sig til Istandsættelse, Vedligeholdelse og Drift, selv da fandt Folketinget sig ikke foranlediget til at fremme dette Forslag. Jeg mener altsaa, at jeg maa gaa ud fra, at Folketinget ikke ønskede at fremme det, Folketinget lod Bjerres Forslag gaa i Papirkurven, og derfor troede jeg, at Folketinget nu vilde indtage det samme Standpunkt over for dette Forslag, ogsaa at lade det gaa i Papirkurven. Jeg synes, der er Konsekvens i vor Holdning, men jeg synes ikke, at der er Konsekvens i Folketingets Flertals Holdning, naar det i Fjor lod et Forslag gaa i Papirkurven, men i Aar fremmer det, skønt det hviler paa ganske de samme Principper. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds mente, at det var lidt farligt af mig at føre Kirkefondens Protest i Marken, thi ganske vist, indrømmede han, er Kirkefonden i de senere Aar bleven ledet af frisindede Folk, der se ganske fornuftigt og frisindet paa den kirkelige Udvikling, men for nogle Aar tilbage var det ikke saaledes. Det er ganske rigtigt, men det forekommer mig at være farligt for det ærede Medlem at ræsonnere saaledes. Thi hvorfor er Kirkefondens Bestyrelse kommen inde paa at se mere fornuftigt paa disse Ting? Fordi Kirkefonden og Kirkebyggerne have mødt denne skarpe Modstand baade fra Kommunens og fra Folketingets Side. Det er denne Modstand mod Tvangsligning og Tvangsbeskatning til kirkelige Formaal, det er denne sejt vedligeholdte Modstand fra Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse og Folketinget, der har nødt Kirkefonden og dens Mænd ind i et mere frisindet Spør end det, de oprindeligt vare ind paa. Det maa det ærede Medlem endelig ikke glemme. Hvis vi derfor opgive denne kraftige Modstand mod al Tvang paa kirkelige Omraader, saa udsætte vi os naturligvis for, at Kirkefonden og dens Mænd falde tilbage paa deres gamle, mindre frisindede Standpunkt. Det er ganske naturligt, ja, jeg kan sige, vi næsten nøde dem dertil; thi det er givet, at naar Nazaretskirkens Menighedsmedlemmer skulle